

- HORION A. 1951. Verzeichnis der Käfer Mitteleuropas (Deutschland, Österreich, Tschechoslowakei) mit kurzen faunistischen Angaben. 1, 2. Stuttgart
- WARCHAŁOWSKI A. 1985. *Chrysomelidae* - Stonkowate (*Insecta: Coleoptera*). Część I (Fauna Polski - Tom 10). Warszawa

Summary

Next to Skwierzyna and Przesieki were recorded rare in Poland species of asparagus-leaf beetle *Crioceris quatuordecimpunctata*. This species was found mainly in southern Poland. Historical (19th century) and new data allow to state that in the Western and Northern Poland (and probably also in the Brandenburg area) can exist a stable population of this species. The specimens were captured on the *Asparagus officinalis* together with allied species from *Crioceris* genus.

Monika Lik, Jacek Zieliński

NOWE STANOWISKO TRASZKI GRZEBIENIASTEJ *TRITURUS CRISTATUS* NA KUJAWACH

A new record of the crested newt *Triturus cristatus* from Kujawy Region

Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus* jest najrzadszą spośród traszek występujących w Polsce. W różnych rejonach kraju stwierdzono postępujący regres tego gatunku płaza, spowodowany przede wszystkim niszczeniem jego miejsc rozrodu (Głowaciński 2001).

Polska Czerwona Księga Zwierząt (Głowaciński 2001) nie odnotowuje żadnych stanowisk traszki grzebieniastej z rejonu Kujaw. Także inwentaryzacja płazów przeprowadzona na obszarze Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia nie wykazała obecności tego gatunku, mimo że autorzy podkreślają możliwość jego występowania w rejonie Gopła (Pabijan i Przystalski 2003). Wszelkie informacje związane z nowymi miejscami występowania traszki grzebieniastej na Kujawach, uzupełniają zatem wiedzę o zasiedleniu Polski przez tego płaza.

Traszki grzebieniaste obserwowano na terenie rezerwatu „Dziki Ostrów”, położonego ok. 10 km na południe od Bydgoszczy - w grądzie znajdującym się w rezerwacie oraz w siedlisku łągi olszowego przylegającego bezpośrednio do jego granic. W sąsiedztwie rezerwatu znajduje się kilka niewielkich stawów mogących stanowić miejsce rozrodu tego płaza. Traszki trzykrotnie odławiano w łągu: 4. i 14.07.2004 - po jednym osobniku o cechach diagnostycznych samicy oraz 12.10.2004 - trzy młode okazy. Ponadto jednego osobnika stwierdzono w grądzie rezerwatu - 24.10.2004. Wszystkie traszki były żywe i schwyte zostały przy pomocy pułapek gruntowych przeznaczonych do pozyskiwania chrząszczy epigeicznych. Odłowione osobniki wypuszczono w miejscu schwytania.

Podsumowując należy dodać, że na Kujawach znajduje się wiele potencjalnych miejsc sprzyjających rozrodowi traszki grzebieniastej (liczne starorzecza, zbiorniki wody stojącej, jeziora śródpolne itp.), zatem brak danych o jej występowaniu wynikać może między innymi z niedostatecznego stopnia rozpoznania batrachofauny tego regionu Polski.

LITERATURA

- GŁOWACIŃSKI Z. (Ed.) 2001. Polska Czerwona Księga Zwierząt. Kręgowce. PWRiL, Warszawa.
- PABIJAN M., PRYZYSTALSKI A. 2003. Występowanie płazów i gadów w Nadgoplańskim Parku Tysiąclecia. Parki Nar. Rez. Przyr. 22: 593-603.

Summary

Crested newts were observed in the „Dziki Ostrów” reserve approx. 10 km south of Bydgoszcz – in the dry-ground forest of the reserve as well as in the alder-carr habitat adjacent to the reserve limits.

Żmihorski Michał

NOWE STANOWISKO GNIEWOSZA PŁAMISTEGO *CORONELLA AUSTRIACA* W CEDYŃSKIM PARKU KRAJOBRAZOWYM (PN.-ZACH. POLSKA)

New locality of smooth snake *Coronella austriaca* in Cedyński Landscape Park (North - West Poland)

Gniewosz płamisty jest ciepłolubnym wężem występującym na dobrze nasłonecznionych i suchych terenach otwartych i półotwartych, takich jak murawy kserotermiczne, polany śródleśne, brzegi lasów itp. Jako miejsca wygrzewania się i schronienia chętnie wykorzystuje sterty kamieni lub drewna, rumowiska skalne czy ruiny zabudowań (Najbar 2002). Występuje w całym kraju, głównie w jego południowej części, chociaż wszędzie jest gatunkiem rzadkim. W Polskiej Czerwonej Księdze określony jest jako gatunek wysokiego ryzyka, narażony na wyginiecie (VU) (Profus i Sura 2001). Za główne zagrożenie dla gniewosza uważa się przekształcenia odpowiednich siedlisk wynikające przede wszystkim z intensyfikacji rolnictwa. Wielkoobszarowa gospodarka rolna, likwidacja potencjalnych kryjówek, ale także zalesianie otwartych czy półotwartych nieużytków prowadzi do zaniku lokalnych populacji tego gatunku. Duże znaczenie może mieć także toksyczne działanie związków chemicznych używanych w rolnictwie i przemyśle, fragmentacja zasięgu i wynikające z niej zagrożenie dla różnorodności genetycznej poszczególnych populacji, zwiększony ruch samochodowy, a także nielegalne odłowy w celach hodowlanych i celowe zabicie (Najbar 1997, 2002, Profus i Sura 2001).

Dwa gniewosze płamiste obserwowano w sierpniu 2004 w zachodniej części Cedyńskiego Parku Krajobrazowego (CPK), koło miejscowości Siekierki leżącej nad Odrą. Wężę wykryto w stercie cegieł na skraju wsi, niedaleko lasu. Prawdopodobnie były to osobniki dorosłe. Gatunek ten był wcześniej widywany w CPK, jednak dotychczas nie był opisany z tego terenu i na przykład w Polskiej Czerwonej Księdze stanowisko to nie jest odnotowane (Profus i Sura 2001).